

HOMMAGE BORISU PAHORJU - Diplomsko delo Tanie Zanuttini

Visco, diplomska naloga o taborišču

Diplomiranka (110 s povalo) o višku fašistične nestrpnosti v koncentracijskem taborišču v Furlaniji

Višek fašistične nestrpnosti - koncentracijsko taborišče v Viscu v Furlaniji (februar - september 1943). Tako je Tania Zanuttini, študentka iz kraja Morsano al Tagliamento v Furlaniji, naslovila svojo diplomsko nalogo, ki jo je pred nekaj tedni uspešno zagovarjala na videmski univerzi pri prof. Valeriu Perni. Zanje je prejela najvišjo oceno s povalo. V delu je med drugim objavila tudi pismo, ki ga je avgusta lani prof. Boris Pahor pisal predsedniku odbora za ohranitev bivšega fašističnega taborišča v Viscu, prof. Ferrucciu Tassinu, v katerem se je zavzel za ohranitev in primereno ureditev tega v Italiji še skoraj povsem nepoznanega kraja trpljenja slovenskih internirancev.

Po opravljeni diplomi je Zanuttini njeva izrazila željo, da bi rada izročila izvod diplomskega dela prof. Pahorju. Obrnila se je na prof. Tassina, ta se je zmenil s prof. Pahorjem za srečanje z diplomiranko, in tako se je Zanuttinijevi včeraj želja izpolnila. Na Proseku se je srečala s slovenskim pi-

Z leve Boris Pahor, Tania Zanuttini in Ferruccio Tassin

sateljem, ki je rade volje sprejel darilo.

Diplomska naloga Tanie Zanuttini je v bistvu prva znanstvena raziskava o fašističnem taborišču v Viscu, je pojasnil Ferruccio Tassin. Delo je po-

membno, ker na podlagi bogate dokumentacije dokazuje, da je »Visco obstajal« in - tudi na podlagi ustnih pričevanj preživelih z obeh strani, slovenskih internirancev in italijanskih je-

čarjev - razkriva, kaj se je v taborišču dogajalo. Mnogi namreč še sedaj skušajo zanikati obstoj fašističnega taborišča. Prof. Tassin je pojasnil, da je taborišče v Viscu še edina dobro ohranjena tovrstna struktura v Italiji. Prvotno se je raztezalo na 140 tisoč kvadratnih metrih površine. Občinska uprava bi se ga hotela znebiti in kvečjemu namestiti tam spominsko ploščo. Spomeniško varstvo je zavarovalo kakih 70 tisoč kvadratnih metrov površine, kar pomeni, da naj bi »odpisalo« skoraj polovico območja. Odbor, ki mu predseduje prof. Tassin, si že leta prizadeva za ohranitev in ureditev taborišča, v spomin in opomin bodočim rodovom.

Prof. Pahor je že večkrat posegel za ohranitev zgodovinskih pomnikov. Diplomiranki in prof. Tassinu je zagotovil, da bo - po svojih močeh - nadaljeval s temi prizadevanji. V tej zvezi je že pred časom napisal prispevek in ga poslal milanskemu Corriere della sera, ki pa članka še ni objavil.

M.K.